

Ο μὴ πληρωθείς, κενός: *Μπαρδάκιν-ν-άίμωτον.* Φεγάρου-ν-άίμωτον (σελήνη μὴ πλήρης). Συνών. ἀγέμιστος 1, ἄδειος.

ἀγένεια ἡ, λόγ. σύνηθ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀγένεια = ταπεινὴ καταγωγή.

Ἡ ἔλλειψις καλῶν τρόπων ἐν τῇ κοινωνικῇ συμπεριφορᾷ, τραχύτης εἰς τοὺς τρόπους: Ἀγένεια ποῦ τὴν ἔχει! Τοῦ φέρθηκε μὲ πολλὴ ἀγένεια. Ἀντίθ. εὐγένεια.

ἀγένειος ἐπίθ. Σίφν. κ.ά. — ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ζωὴ² 32

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀγένειος.

Ο μὴ ἔχων γένειον καὶ ἐπομένως μικρὸς τὴν ἡλικίαν ἔνθ' ἀν.: Παροιμ. Ἀγένειο ζευγάρι, μαῦρο ἀλών (ὅταν ἄνθρωποι πολὺ μικρᾶς ἡλικίας ἀποτελοῦν ζεῦγος, δηλ. νυμφεύωνται, τότε κάμνουν μαῦρο ἀλώνι, δηλ. δὲν προκόπτουν εἰς τὰ τέκνα, τὴν διοίκησιν τοῦ οἴκου κττ.). Ή μεταφ. ἐκ ζεύγους νεαρῶν βιῶν χρησιμοποιουμένου εἰς τὸ ἀλώνισμα. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνῷ 20 (1908) 556 καὶ Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 7 (1910/1) 29 Σίφν. || Ποίημ.

Kai εἰν' ὁ νεκρὸς ξαθός, ἀγένειο παλληκάρι
ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἀγένειος (II) 1.

ἀγενῆς ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀγενῆς = ὁ ἐκ ταπεινῆς οἰκογενείας καταγόμενος, ποταπός.

Ο ἐστερημένος καλῶν τρόπων ἐν τῇ κοινωνικῇ συμπεριφορᾷ, τραχὺς τοὺς τρόπους, ἀγοροῖκος: Τί ἀγενῆς ἄνθρωπος, δὲν ξέρει καθόλου νὰ φέρεται! Συνών. βάρβαρος, ἀντίθ. εὐγένης.

ἀγένητος ἐπίθ. Κυκλ. (Θήρ. κ. ἀ.) Μακεδ. (Θεσσαλον.) ἀγένητος Μακεδ. Σάμ. ἀγένητος Μακεδ. (Βελβ.) ἀγένητος Πόντ. (Κερασ. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ.) ἀγένητος Πόντ. (Οἰν.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀγένητος = ὁ μὴ λαβὼν ἀρχήν, ὁ μὴ γενόμενος. Τὸ ἀγένηστος διὰ τὸν ἀόρ. ἐγίνησα = ἔγινα.

1) Μικρός, ἀσήμαντος Κυκλ. (Θήρ. κ. ἀ.): Ἀγένητο πρᾶμα Θήρ. 2) Ο μὴ προκόφας οἰκονομικῶς, ὁ μὴ πλουτήσας, πτωχὸς Πόντ. (Κερασ. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ.): Ἀγένητος ἔν', δουλεύ' καὶ ἀπάν' ἀτ' τοῖς παίρ' (διαρκῶς ἐργάζεται καὶ δὲν δύναται νὰ ἀνακύψῃ ἐκ τῆς πενίας) Ὀφ. 3) Ο μὴ ώριμάσας, ἀωρος Πόντ. (Κερασ. Οἰν.): Ἀγένητον ἀπίδιν-μῆλον Κερασ. Συνών. ἀγένητος, ἀγένηστος, ἀγοροῖς, ἀφταστος, ἀντίθ. γινωμένος. 4) Ο μὴ ὑποστὰς τὴν ἀναγκαίαν ζύμωσιν, ἐπὶ ἄρτου Μακεδ. (Βελβ. Θεσσαλον.): Ἀγένητο ψωμὶ Θεσσαλον.

ἀγενικὰ ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀενικὰ Κάρπ. (Ἐλυμπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίρρ. ἀγενικός.

Μετὰ λαιμαργίας, κατὰ κόρον, ἀπλήστως: Μὴ τρώῃς ἀενικά. Ήφαεν ἀενικὰ καὶ ἐρωτήσης.

ἀγενικοπίνω ἀμάρτ. ἀενικοπίνω Κάρπ. (Ἐλυμπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίρρ. ἀγενικά καὶ τοῦ φ. πίνω.

Πίνω μετ' ἀπληστίας: Ἀσμ.

Ἡ κόρη ἰδρωμένη κλίνει νὰ πεῇ τρεό
καὶ ὡς εἰν' ἡ κόρ' ἀενική, πολλὴ ἀενικοπίνει.

ἀγενικὸς ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀενικὸς Κάρπ. (Ἐλυμπ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπίθ. ἀγενῆς. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. καὶ εὐγενικὸς παρὰ τὸ εὐγενῆς. Ή λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ἀγενῆς, βάναυσος: Ἀενικοὶ γονεῖ. Ἀενικὰ παιδιά.

2) Ἀδηφάγος, λαίμαργος: Τί ἀενικὰ παιδιὰ ποῦ ν' αὐτά! || Ἀσμ.

Κεὶ ὡς εἰν' ἡ κόρ' ἀενική, πολλὴ ἀενικοπίνει.

3) Πλεονέκτης. 3) Πληθ. τὰ ἀενικὰ οὐσ., οἱ ιδρωτες.

ἀγεννησξά ἡ, Σῦρ. (Ἐρμούπ.)

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀγεννησία. Πβ. Σουΐδ. «ἄγονία» ἀτεκνία, ἀγεννησία».

Τὸ νὰ μὴ γεννᾶ τις, ἡ ἀγονία, ἡ στείρωσις: Φρ. Ἀγενησὶὰ τὴν δέρνει (ἐπὶ γυναικὸς στείρας).

ἀγέννητος ἐπίθ. Ηπ. Θράκ. (ΑΙν.) Κεφαλλ. Κυκλ. Κῶς Παξ. Πελοπν. (Λακων.) Σῦρ. (Ἐρμούπ.) κ. ἀ. ἀγέννητος Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) ἀγέννητος Μύκ. ἀγέννητος Ηπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.) Θεσσ. Λέσβ. Μακεδ. (Χαλκιδ. κ. ἀ.) Στερελλ. (Αίτωλ.) κ. ἀ. ἀγέννητος Ίκαρ. Σύμ. κ. ἀ. ἀγέννητος Τσακων. ἀγέννητος Τσακων. ἀγέννητος Στερελλ. (Αίτωλ.) ἀγέννητος Εῦβ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀγέννητος. Ο τύπ. ἀγέννητοντος ἐκ παρασχετισμοῦ πρὸς τὸ ἀγέννοντον, περὶ οὐδὲν ίδ. ἀγέννω τος.

1) Παθ. ὁ μὴ γεννηθεὶς ἡ ὁ μήπω γεννηθεὶς Εῦβ. Ηπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.) Ίκαρ. Κυκλ. Λέσβ. Μακεδ. Παξ. Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Κοτύωρ. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ.) Στερελλ. (Αίτωλ.) Σύμ. Σῦρ. (Ἐρμούπ.) Τσακων. κ. ἀ.: Ο Θεὸς ἔν' ἀγέννητος Κοτύωρ. Τόσο ἀτυχὸς εἶναι ποῦ καλύτερα νά μενε ἀγέννητος Ερμούπ. Οταν ἔκαμα τὰ σπίτια, είχα ἀγέννητο τὸ παιδί μου Ηπ. Τότι ημ' ναν ἀγέννοντοντος ἵγει Αίτωλ. Εμα ἀγέννητα, σταν ἐγεννάτε ὁ βασιλῆς τάμου (ημην ἀγέννητος, ὅταν ἐγεννήθη ὁ βασιλεὺς ήμων) Τσακων. || Φρ. Ἀγέννητος διάβολος (δηλ. διάβολος, ὅμοιος τοῦ δόπιου δὲν ἐγεννήθη. Επὶ πονηροῦ καὶ φαδιούργου ἀνθρώπου ἡ ζωηροῦ καὶ ἀτάκτου παιδίον) Κυκλ. Γιατρὸς ἀβρετος καὶ ἀγέννητος (σπουδαῖος, ἀπαράμιλλος) Λακων. Νὰ φκειάσερε τὸν ἀγέννητο (νὰ γεννήσης νίόν, ὅμοιος τοῦ δόπιου δὲν ἔχει ἀκόμη γεννηθῆ, ητοι νὰ γεννήσης ἔνα ηρωα. Εύχη πρὸς ἔγκυον γυναικα) Τσακων. Εγ' θὰ φκειάσῃ τὸν ἀγέννητο! (θὰ γεννήσῃ τὸν ἀγέννητον! Είρων. ἐπὶ γυναικὸς στείρας) αὐτόθ. || Ἀσμ.

Κάλλιο νὰ μὴ γεννεώμοντα, ἀγένητος νὰ μείω,
παρὰ ποῦ ἐγεννήθη καὶ ὅλο φαρμάκια πίνω

Ἐρμούπ. Συνών. ἀγένητος 2. β) Ο μὴ δυνάμενος νὰ γεννηθῇ Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.): Γνωμ.

Η μάντα ἔν' ἀγένητος καὶ μίαν γενισκάται

(ἄπαξ γεννᾶται. Η φυσικὴ μήτηρ δὲν δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ ὑπὸ τῆς μητρούμας). γ) Ο μὴ ἀνατεῖλας, ἐπὶ τοῦ ἡλίου Λέσβ.: Η-ἡ-ἡλιος ηταν ἀκόμα ἀγέννητος. Συνών. ἀβάρετος (II) 2 β. 2) Ούσ., διάβολος (ἐκ τῆς ἀνωτ. 1 φρ. ἀγένητος διάβολος κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ.) Κυκλ. Κῶς κ. ἀ.: Φρ. Εχει τὸν ἀγένητο μέσα του (ἐπὶ ἀνθρώπου κακοῦ χαρακτῆρος) Κυκλ. Α' τὸν ἀγένητο! (ἀρά) αὐτόθ. Συνών. φρ. ἀ' τὸ διάβολο! β) Πανούργος, εὐφυής, ίκανός (η μεταφ. ἐκ τῆς φρ. ἀγένητος διάβολος. Ιδ. ἀνωτ. 1) Σύμ. γ) Τὸ ούδ. ούσ., τὸ αἰσχιστον κακὸν (κατὰ παράλειψιν τοῦ ούσ. κακό. Η φρ. τὸ ἀγένητο κακὸ ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογ. τοῦ ἀγένητος διάβολος) Κεφαλλ.: Φρ.

